

*ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS A GYERMEKJÓLÉTI ÉS A
GYERMEKVÉDELMI FELADATOK HELYI
MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL*

Vasszécseny

2020

*Szeresd a gyermeket! Hisz oly hálás szegény,
Egyszerre, könny, mosoly ragyog csillagszemén,
Ártatlan kis szívét az öröm megteli,
S köszönetét akár az esti fuvalom,
Mely félve játszadoz a harmatos gallyon,
Oly halkán rebegi.*

(Móra Ferenc: Szeresd a gyermeket!)

1. VASSZÉCSENY település demográfiai mutatói különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Vasszécseny állandó lakossága a **2021. január 1-jei adatok szerint 1358 fő**. Lakónépesség összesen 1307 fő.

Állandó népességből a 0-18 éves gyermekek száma 237 fő, a lakosság 17 %-a.

(a január 1-i adatok megegyeznek az előző év, vagyis a 2020. december 31-i adattal)

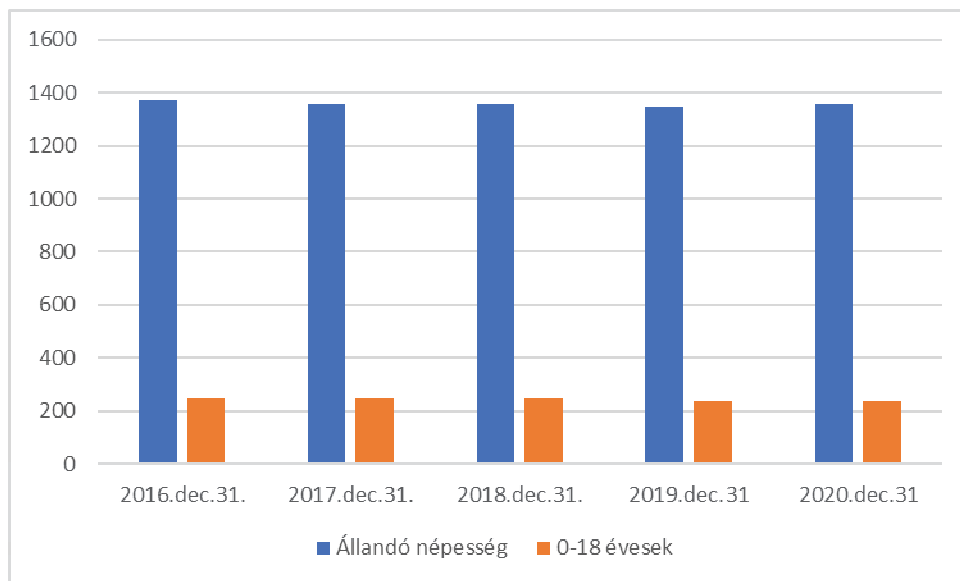
Vasszécsenyben az állandó népesség alakulása az elmúlt években fokozatos csökkenést mutat. A 0-18 éves népesség száma is jelentősen csökkent. 2020-ban azok töltötték be 18 életévüket, akik 2002-ben születtek. (2020-ban 11 fő vált nagykorúvá)

Az állandó népesség, illetve a 0-18 éves korosztály létszámadatait a táblázatok és a grafikonok szemléltetik.

Vasszécseny település állandó és 18 éven aluli népességének alakulása 2016-2020-ig

Állandó népesség alakulása	2016.dec.31.	2017.dec.31.	2018.dec.31.	2019.dec.31	2020.dec.31
Állandó népesség	1371	1360	1360	1349	1358
0-18 évesek	245	246	246	236	237
0-3 éves	51	66	55	56	54
4-6 éves	32	29	29	34	41
7-14 éves	94	90	90	79	91
15-18 éves	68	61	61	67	51

Vasszécseny település állandó és 18 éven aluli népességének alakulása 2016-2020-ig

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

(a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága

*- egyéb a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok)*

2.1 Pénzbeli és természetbeni ellátások

A szociálisan hátrányos helyzetben lévő családok anyagi támogatására a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát akkor lehet megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135 %-át, (2008. január 1-je óta az öregségi nyugdíj legkisebb összege 28.500,- Ft, ennek 135 %-a 38.475,- Ft) feltéve, ha a vagyoni vizsgálat során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (570.000,- Ft-ot) vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (1.995.000,- Ft-ot).

Ha a gyermeket egyedülálló szülő neveli, vagy a gyermek tartósan beteg, vagy fogyatékos, illetve a gyermek nagykorú, akkor az egy főre jutó jövedelem nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 145 %-át (41.325,- Ft-ot).

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- A bölcsődés, az óvodás, az 1-8 évfolyamon nappali rendszerű oktatásban részt vevő gyermek az intézményi térítés díj 100 %-os kedvezményére,

- Az előzőekhez nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-os kedvezményére,
- A törvény értelmében a települési önkormányzat jegyzője, annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-jén, illetve a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus, illetve november hónapjában pénzbeli formában támogatást folyósít. A támogatás összegét a költségvetési törvény határozza meg. Ez az összeg 2020. évben gyermekenként 6.000,- Ft, a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esetében 6.500 Ft/fő..
- egyéb, külön jogszabályokban meghatározott kedvezményekre.

2020 augusztus hónapban 6 kiskorú gyermek, 4 család 37.000 Ft összegben, november hónapban 6 kiskorú gyermek, 4 család összesen 37.000 Ft összegben részesült támogatásban.

A jogosultság megállapítására kérelem benyújtását követően kerül sor. Az év folyamán a jogosultság ismételt megállapításához új kérelmet kell benyújtani a megfelelő igazolásokkal együtt. Az ellátással kapcsolatosan az érdeklődőket tájékoztatjuk a lehetőségekről, illetve figyelemmel kísérik és felhívjuk a figyelmét az ellátás lehetőségére annak az ügyfélnek, akinek ellátása biztosítható.

A beérkezett kérelmek közül 2020. évben elutasításra nem került sor.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság létszámadatait a táblázatok szemléltetik. Az elmúlt 5 évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma hullámzó, majd csökkenő tendenciát mutat.

Ennek elsősorban az az oka, hogy az öregségi nyugdíjminimum nem emelkedik, melyhez a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot viszonyítani kell, ugyanakkor a garantált bérminimum emelkedik, melynek nettó összege ugyan nem sok, de ahhoz elég, hogy családban az egy főre jutó jövedelem a 38.475 Ft-ot egyedül álló, illetve tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelő család és szülő esetében a 41.325 Ft-ot meghaladja.

Vasszécseny településen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság létszámadatai 2016-2020. (2020. december 31-i adatok)

Évszám	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Gyermekek létszáma (fő)	7	5	9	7	6

Vasszécseny településen 2020-ban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság létszámadatai korcsoportonkénti bontásban (2020. december 31-i adat)

MEGNEVEZÉS	0-6 éves	7-14 éves	15-18 éves	19- éves	ÖSSZESEN
Gyermekek száma	1	3	2	0	6
Ebből: tartósan beteg, fogyatékos					

A támogatásban részesített családok száma a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma szerint (2020. december 31-ei állapot)

MEGNEVEZÉS	1 gyermekes	2 gyermekes	3 gyermekes	4 vagy 5 gyermekes	ÖSSZESEN
Családok száma	3		1		4
Ebből: egyedülálló szülő	3		0		3

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást kifizetésére 2020 évben Vasszécseny községben nem került sor.

Egyéb pénzbeli vagy természetbeni juttatások kifizetésére 1 gyermek esetében került sor. A gyermek speciális fejlesztő terápiáját segíti az önkormányzat a havonta biztosított támogatás során, havi 15.000 Ft összegben.

2.2 Egyéb, külön jogszabályban meghatározott kedvezmények

2013. szeptember 1-től változtak a halmozottan hátrányos helyzet megállapításának szabályai. Korábban ezt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek szülőjének kérésére, nyilatkozata alapján, miszerint egyikőjüknek sincs 8 általánosnál magasabb iskolai végzettsége a jegyző hatósági bizonyítvánnyal igazolta a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság időtartamára.

Szeptembertől két kategória van: hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.) 67/A.§ (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint szabályoz:

„(1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy** fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről,

a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül **legalább kettő** fennáll,

- b) a nevelésbe vett gyermek,
 c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

Hátrányos helyzetű gyermekek részére igénybe vehető egyéb kedvezmények:

- Eltérő (kedvezőbb) előírások az óvodai elhelyezés megszűnésére
- Eltérő (kedvezőbb) szabályok a tanulói jogviszony megszüntetésénél
- Térítésdíj-mentesség a közoktatási szolgáltatásoknál
- Iskolaotthonos nevelésben biztosított kedvezmény
- Tehetséggondozó programban való részvétel
- Ösztöndíjakra való pályázás
- Előnyben részesítés a felsőoktatási intézménybe való felvételnél
- Közműfejlesztési támogatás
- Jogi szolgáltatás szempontjából rászorultság
- Bölcsődei felvételnél előnyben részesítés
- Életkezdési támogatásban részesült további támogatása
- Védendő fogyasztó
- Személyes költségmentesség a közigazgatási hatósági eljárásban
- Szünidei gyermekétkeztetés

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére igénybe vehető egyéb kedvezmények:

- Ingyenes oktatásban való részvétel és kollégiumi ellátás, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is.
- Képesség-kibontakoztató felkészítésben való részvétel
- Útravaló ösztöndíj csomag a középiskolások részére

Vasszécseny településen halmozottan hátrányos helyzetű gyermek a 2020. december 31-i adatok alapján 2 fő, hátrányos helyzetű gyermek 0 fő.

2.3 Gyermekétkeztetés

A gyermekétkeztetés a vasszécsenyi Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsőde főzőkonyháján keresztül az óvodában és az iskolában is megoldott (napközi otthonos óvoda, iskolában napközi, illetve menza keretében).

2015. szeptember 1-től a gyermekvédelmi törvény változása értelmében a bölcsődés, óvodás gyermek ingyenes étkezésben részesül, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, ha nagycsaládban él, vagy ha tartósan beteg, illetve olyan családban él, ahol tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek. Továbbá ingyen étkezik az a bölcsődés és óvodás, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nettó minimálbér 130 %-át, valamint a nevelésbe vett gyermek.

Az általános iskola 1-8. osztályába járó gyermekek után a szülőknek nem kell étkezési térítési díjat fizetni, ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. A térítési díj 50 %-át kell fizetni az általános iskolás gyermek után, ha nagycsaládban él, vagy aki tartósan beteg, vagy családjában tartósan beteg gyermek él.

A vasszécsenyi általános iskolába a 2020. évben 108 diák járt, közülük 57 diák vasszécsenyi lakos.

A vasszécsenyi gyermekek közül az iskolában 1 fő ingyen étkezik, mert rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 7 fő pedig 50 %-os kedvezményben részesül (mert nagycsaládban él, vagy tartósan beteg vagy pedig olyan családban él, ahol tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek).

A vasszécsenyi Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsődébe járó óvodás gyermekek száma 81 fő. Valamennyi gyermek az óvodában étkeztetésben is részesül. A vasszécsenyi gyermekek száma: 41 fő. A vasszécsenyi gyermekek közül a törvény alapján 25 fő ingyen étkezett az év nagyobb részében (1 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, 9 fő nagycsaládban él, 15 gyermek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a jogszabályban meghatározott értéket.)

A vasszécsenyi Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsőde *bölcsődéjét 2020-ban 26 fő vette igénybe*. 8 fő vasszécsenyi gyermek. Közülük 6 fő ingyen étkezik (2 fő nagycsaládos 4 fő a család jövedelmi helyzete miatt)

2015 szeptember 1-től a gyermekétkeztetésben történt jelentős változás miatt nagyon sok gyermek lett jogosult ingyenes étkezésre, elsősorban a bölcsődében és az óvodában.

A szülők véleménye szerint nagy segítség, hogy az ingyenes étkezés lehetőségét kiterjesztették.

2016-tól a nyári gyermekétkeztetés bővült és a szünidei gyermekétkeztetés vette át a szerepét. *A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/C. §-a szerint a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és további, különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.*

A szünidei gyermekétkeztetést bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, általános iskolás és középiskolás gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Már nem csak nyáron, hanem a tavaszi, őszi és a téli szünidőben is részesülhetnek étkeztetésben az arra rászoruló.

Az elmúlt évben Vasszécseny településen 2 rászoruló gyermekek részére igényelték a szülők a szünidei gyermekétkeztetést.

2.4 A kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok

A kérelmezők többsége egy és kétgyermekes családokból kerül ki, illetve ahol a szülő egyedül neveli gyermekét. A jövedelmi viszonyok vizsgálatánál jellemző, hogy általában a családban csak az egyik fél rendelkezik keresettel, ami általában a minimálbér. A kérelmező családok visszajelzése szerint sokat számít, hogy a jogosultság megállapításával a tankönyvekhez ingyenesen juthatnak, illetve az étkezés részben vagy teljesen ingyenes.

Vasszécseny község önkormányzata a községben lakóhellyel rendelkező nőket - gyermekük születésekor - települési támogatásban részesíti, melynek összege gyermekenként 50.000 Ft. Az elmúlt évben 2 fő részesült gyerek születése címén támogatásban.

A gyermekek részére nyújtott kedvezmények esetében az önkormányzatot plusz kiadásként nagyon nem terheli tekintettel arra, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és a kedvezményes gyermekétkeztetés összegei is megtérülnek a központi költségvetésből.

3. Az Önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

3.1. Gyermejjóléti alapellátások

2016. január 1-jétől a jogszabályi környezet változása a családsegítés és a gyermejjóléti szolgáltatás rendszerének átalakítását eredményezte.

A Gyvt. 40. § (1) bekezdése értelmében a gyermejjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család- és gyermejjóléti szolgálat (a továbbiakban: gyermejjóléti szolgálat) – keretében működtethető. A gyermejjóléti szolgálat ellátja a gyermejjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés feladatait.

Ennek következtében a két szolgáltatás integrációjára került sor.

Módosult a feladatellátási kötelezettség szabálya:

A Gyvt. 94. § (2a) bekezdése szerint a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermejjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermejjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki.

A települési önkormányzat a gyermejjóléti szolgálatot önálló intézményként, szolgáltatóként vagy más intézmény szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységként működteti.

A járásszékhely település lakosságszámtól függetlenül köteles gyermejjóléti központot működtetni. A járásszékhely településen működő gyermejjóléti központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki.

A fentiek szerint új intézményi formaként jelent meg a család- és gyermejjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermejjóléti központ.

A települési önkormányzatok feladatkörében marad a **lakóhely szintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása**. Közös önkormányzati hivatal esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen;

A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szaktudást igénylő feladatok, szolgáltatások biztosítása a **járásszékhelyek települési önkormányzatainak család- és gyermejjóléti központjaihoz kerül**. A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára.

Az új feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központok között, valamint a **központok részéről szakmai támogatás** nyújtását írja elő a Gyvt. a **szolgálatok irányába**.

3.2. Gyermejjóléti szolgáltatás biztosítása

A gyermejjóléti szolgáltatást feladatainak ellátására Vasszécseny község 2007. január 1-től megállapodást kötött Szombathely Megyei Jogú Várossal. A gyermejjóléti szolgáltatás Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása keretén belül működött 2015. december 31. napjáig.

2016. január 1-jétől a fentiekben említett jogszabályok változása miatt a korábbi megállapodások hatályukat veszítették. A Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulásának koordináló szerepe megszűnt. Vasszécseny a Vasszécsenyi Közös Önkormányzati Hivatal székhely települése, ezért a család- és gyermejjóléti szolgálat feladatait a közös önkormányzati hivatal mind a hat települése lakói számára Vasszécseny Község Önkormányzata biztosítja.

Vasszécseny Község Önkormányzata a feladat ellátására új megállapodást kötött Szombathely Megyei Jogú Várossal, az ellátást a megyei jogú város intézménye a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermejjóléti Szolgálat biztosítja.

A család- és gyermejjóléti szolgálatoknál a szakmai tevékenységet a családsegítők végzik. Munkavégzésük során személyes szociális szolgáltatás keretében szociális segítő munkát koordinálnak és végeznek.

A szakmai munkavégzés során a családsegítő szociális adatok gyűjtésével tájékoztatja a szülőt, a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról. Segíti az érintett családokat szükségleteik kielégítésében, problémáik megoldásában, céljaik megvalósításában. A szociális segítőmunka keretében a családsegítő feltárja a család működési zavarait, problémáit. Feltérképezi és mozgósítja a család természetes és mesterséges támaszeit. Mozdósítja az igénybe vehető erőforrásokat, szolgáltatásokat. Koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, szolgáltatásban dolgozók együttműködését, folyamatosan kapcsolatot tart velük. Az aktuális probléma megoldásában érintett összes szakember, a család- és gyermejjóléti központ bevonásával esetmegbeszélést, esetkonferenciát szervez. A gondozási folyamat során rendszeresen értékeli a végzett szakmai munkát, az elért eredményeket és ezek ismeretében megfogalmazza a további irányokat.

A család- és gyermejjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez, iskolai szociális munkát végez. Az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, családot veszélyeztető körülményeket, a veszélyeztetett személy, illetve család szükségleteit. Segíti a válsághelyzetben lévő várandós anyát a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, a családokat, gyermekeket az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, a gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében.

A család- és gyermejjóléti szolgálat segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez, tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről.

A gyámhivatal, valamint a család- és gyermejjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít és a gyámhivatal felkérésére örökbefogadás esetén tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről.

A család- és gyermekjóléti szolgálat információnyújtással, tanácsadással elősegíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását.

Kezdeményezi a veszélyeztetett gyermek védelembe vételét, ideiglenes hatályú elhelyezését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítői figyelemmel kísérik a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségleteit. Veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesznek a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

Az észlelő- és jelzőrendszer működtetésének célja, hogy a problémák időben felismerhetőek legyenek és mihamarabb enyhítésre, megoldásra kerüljenek. A jelzőrendszer szervezése és működtetése alapvetően a család- és gyermekjóléti szolgálatok feladatkörébe tartozik, ezen belül a települési jelzőrendszeri felelős feladata.

A tevékenység működtetése a következő fórumokon keresztül történik:

- szakmaközi megbeszélések
- esetmegbeszélések, esetkonferenciák
- éves szakmai tanácskozás.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai számára szakmaközi megbeszélések szervezésére került sor, melyek célja a résztvevők feladatainak, jogkörének, szakmai lehetőségeinek, kompetenciájának tisztázása, illetve a jelzőrendszeri tagok együttműködésével kapcsolatos kérdések és a közös munka hatékonyabbá tételének átbeszélése volt.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjai: bölcsődei kisgyermeknevelő, óvodapedagógus, pedagógus, védőnő, orvos, jegyző, gyámhivatal, rendőr, ügyész, bíró.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet 9. § (5) bekezdés alapján, hogy minden év február 28-ig éves szakmai tanácskozást szervezzon, amelyen - a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatása alapján – átfogóan értékeli a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer éves működését, át tekinti a település gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját, és szükség esetén javaslatot tesz működésük javítására.

Az éves gyermekvédelmi szakmai tanácskozást megelőzően tájékoztatás kérésére került sor a jelzőrendszeri tagoktól. A tájékoztatás kérésének célja, hogy a jelzőrendszeri tagok által az intézményünknek visszajuttatott kérdőívek segítséget nyújtsanak az éves szakmai tanácskozás anyagának összeállításában és minden év március 31-ig az éves intézkedési terv elkészítésében.

Szakmai munka bemutatása

2020 februárjában megszervezésre került az éves szakmai tanácskozás, ahol a megjelentek értékelték az észlelő- és jelzőrendszer éves működését.

A tanácskozáson részt vevők áttekintették az észlelő- és jelzőrendszer előző éves működését, valamint javaslatot tettek a szakmai munka hatékonyabbá tételével kapcsolatosan.

A család-és gyermekjóléti szolgálat családsegítője hetente a szerdai napokon látta el a családsegítői feladatokat.

2020-ban **Vasszécsenyben** a család-és gyermekjóléti szolgálatnál 9 család, 15 érintett családtag volt ellátásban. 1 család esetében nem indult gondozási folyamat, egyszeri információnyújtás történt. A fennálló problémák megoldásában az érintettek többnyire együttműködőnek bizonyultak, hatósági intézkedés kezdeményezésére 1 család 3 gyermeke

esetében került sor. Az elmúlt évben az ellátottakkal kapcsolatosan az észlelő- és jelzőrendszer által összesen 5 jelzés 10 érintett személlyel kapcsolatban került megküldésre. A családokkal való kapcsolatfelvétel, családlátogatás, illetve ügyfélfogadás formájában történt, mely jellemzően segítő beszélgetést, tanácsadást, ügyintézéshez történő segítségnyújtást foglalt magába. Esetkonferencia szervezésre 1 alkalommal, esetmegbeszélésre 3 alkalommal, esetkonzultációra 53 alkalommal került sor. Szakmaközi megbeszélés megrendezése 4 alkalommal történt. A tapasztalt problémátípusok közül a családi-kapcsolati konfliktus, gyermeknevelési és egészségügyi problémák voltak a legjellemzőbbek. A problémamegoldás érdekében a család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásba került családok kapcsán folyamatos kapcsolatot tartott az érintettekkel, valamint az észlelő és jelzőrendszeri tagokkal.

Család és gyermekjóléti központ

A család - és gyermekjóléti központ Szombathely városban, valamint a szombathelyi járás területén a felmerülő igényeknek megfelelően minőségi ellátást biztosít a család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében. Az illetékességi területéhez tartozó településekre kiterjedően biztosítja a család- és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásait, valamint ellátja a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet.

A szakmai tevékenységet esetmenedzserek és tanácsadók végzik. Munkavégzésük során részt vesznek a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések előkészítésében, majd a döntést követően, az érintett családoknál szociális segítő munkát koordinálnak és végeznek.

A szakmai munkavégzés során az esetmenedzserek a hatósági határozathozatalt követően segítik az érintett gyermek és családja problémáinak kezelését. Ennek érdekében gondozási, szolgáltatási és szervezési feladatokat látnak el. Egyéni esetkezelés során feltárják a családi működési zavarokat, az egyes egyént és a családot érintő problémákat és a gondozási tevékenység alatt hozzárendelik ezekhez a megoldási alternatívákat. Feltérképezik és mozgósítják a család természetes és mesterséges támaszait, mobilizálják erőforrásait. Segítik a klienst a változásban és a változtatásban. A gondozási folyamat során rendszeresen értékelik az eltelt idő alatt végzett szakmai munkát, az elért eredményeket és ezek ismeretében megfogalmazzák a további irányokat. Az esetmenedzserek a család köré szociális védőhálót építenek, ennek keretében rendszeresen kapcsolatot tartanak az esetkezelésbe bevont szakemberekkel, akikkel közösen meghatározzák a család helyzetének javítása érdekében szükséges lépéseket és feladatokat.

Az esetmenedzserek a szociális segítő tevékenység ellátása és koordinálása során részt vesznek hivatalos ügyek intézésében, védelembe vételi és felülvizsgálati tárgyalásokon, elhelyezési értekezleteken. Hatósági intézkedésekhez kapcsolódóan környezettanulmányokat készítenek. A gondozott családokkal kapcsolatban álló szakemberek részvételével esetkonferenciákat szerveznek, esetmegbeszéléseket, esetkonzultációkat tartanak. A szolgáltatást igénylőknek lehetőséget biztosítanak a központ által nyújtott speciális szolgáltatások (jogi, pszichológiai tanácsadás, egyéni-, pár- és családterápia) igénybevételére.

Szakmai munka bemutatása

A család-és gyermekjóléti központnál az adott területen, 3 fő védelembe vett gyermek gondozását végezte. A család- és gyermekjóléti központ a településen az ellátásba került

gyermek kapcsán folyamatos kapcsolatot tartott a családdal, valamint az észlelő és jelzőrendszeri tagokkal. A hatósági intézkedéshez kapcsolódó tevékenységek száma 25 volt. A kapcsolatfelvétel, családlátogatás, illetve ügyfélfogadás formájában történt, melynek során az esetmenedzser szociális segítő tevékenységet végzett. Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma volt.

Vasszécseny vonatkozásában az óvodai és iskolai szociális segítői szolgáltatást 14 fő vette igénybe. A segítségnyújtás szakmai tevékenységeinek száma 14 volt. A tapasztalt problémátípusok közül a gyermeknevelési és életviteli problémák, magatartászavar, valamint a családi konfliktusok voltak a jellemzőbbek. Speciális szolgáltatást az érintett településen 1 fő vett igénybe az elmúlt évben.

3.3 Gyermek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként annak a gyermeknek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni, akinek szülei vagy gondozói munkavégzés, betegség, illetve egyéb ok miatt a napközbeni ellátást nem képesek biztosítani. A napközbeni ellátást különösen olyan gyermekek részére kell megszervezni, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, illetve akit egyedülálló vagy idős korú személy nevel, vagy ahol három vagy több gyermeket nevelnek.

A napközbeni ellátást bölcsődében, óvodában, napközi otthonban vagy egyéb formában kell megszervezni.

A településen 2012. szeptemberében - a helyi óvoda telephelyeként - megnyílt a bölcsőde, ahol a 20 hetestől – 3 éves korú gyermekek nappali ellátását biztosítják. A bölcsődében 4 gondozónő és egy fő bölcsődei dajka közreműködésével átlagban már maximum 26 kisgyermek ellátásáról gondoskodhatnak. A bölcsődébe Vasszécsenyből és a környező falvakból járnak a gyermekek.

A vasszécsenyi bölcsődében a szülőkkel való kapcsolattartás módja szülői értekezlet, egyeztetett találkozók, családlátogatás, bölcsődei programok, illetve a bölcsődei üzenőfüzet alkalmazásával történik. A gondozók felé a szülők bizalommal fordulnak, tanácsaikat megfogadják és alkalmazzák. A bölcsődében lévő gyermekkel kapcsolatban 2020. évben problémát nem tapasztaltak, jelzés megtételére nem került sor.

A 3–6 éves korosztály napközbeni felügyeletét a vasszécsenyi Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsőde biztosítja.

Az óvoda megítélése szerint a tárgyévben veszélyeztetett gyerek nem járt az intézménybe. Gyermekekkel és családjaikkal kapcsolatosan problémát nem tapasztaltak az óvodában, így jelzés megtételére sem volt szükség a gyerekjóléti szolgálat felé. A szülőkkel szülői értekezlet, fogadóóra, óvodai programok, illetve kiscsoportosoknál családlátogatás keretein belül tartják a kapcsolatot. Az óvodában szakszolgálat működik, a logopédus és gyógypedagógus szolgáltatásait a rászoruló helyben az óvodában tudják igénybe venni heti 3 alkalommal.

A szülőkkel való kapcsolattartás jól működik, a gyermekkel kapcsolatosan felmerülő kérdésekre nyíltan őszintén megfogalmazzák, a szakember által adott válaszokat, tanácsokat elfogadják. A szülők szívesen vesznek részt az óvodai rendezvényeken, az óvodában dolgozó szakemberek tevékenységét segítik, támogatják elképzeléseik megvalósításában.

A tárgyévben az iskola megítélése szerint veszélyeztetett gyermek nem volt az oktatási intézményben. Az év során igazolatlan hiányzás 4 tanuló esetében fordult elő, mely nem haladta meg a 10 órát. Magántanulói státusszal rendelkező gyermek nincs.

A tanévben az iskoláskorú gyermekek napközbeni felügyeletére a napközi, illetve a tanulószobai ellátás ad lehetőséget.

Az iskolában délutánonként a sajátos nevelésű igényű gyermekekkel heti 2 órában, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal heti 1 órában gyógy pedagógus foglalkozik. Az alsó osztályban tanító pedagógusok heti egy órában foglalkoznak a lemaradt tanulókkal. A szülőkkel a pedagógusok szülői értekezleteken,

fogadóórákon egyeztetett találkozók alkalmával, írásos megkeresések formájában és az iskolai programok útján tartották a kapcsolatot.

Az iskola az elmúlt évben 1 gyermek esetben életviteli problémát, 5 gyermeknél család kapcsolati konfliktust, 3 tanulónál magatartás-teljesítményzavart, 1 gyermeknél lelki, mentális 1 gyermek esetében a kortárs csoport negatív hatásainak problémáját észlelték.

A védőnői körzetben az ellátásban lévő gyermekek ügyében az együttműködés rendszeresen, többnyire az esetekhez kapcsolódóan jól működött. A felmerülő problémák megbeszélése, valamint a szükséges intézkedések megtétele a lehető leghamarabb megtörtént. A védőnői munkavégzés során tapasztalt, a család- és gyermekjóléti szolgálat felé jelzést nem igénylő problémák: A GYES, GYED utáni újbóli munkába állás nehézsége volt. A védőnő a gyermekek helyzetének javítása érdekében kéthetente a Vasszécsenyi Művelődési Házban Baba-mama klubot működtet.

2020-ban az ellátásban lévő gyermek ügyében az együttműködés, a jelzés- visszajelzés többnyire az esetekhez kapcsolódóan történt meg.

A település egészségügyi szolgálatát 1 háziorvos látja el, aki a felnőttek és a gyermekek ellátását is biztosítja. Gyermekorvos a településen nem rendel. Havonta egy alkalommal azonban biztosítják főleg a kisebb gyermekek részére a gyermekorvosi ellátást, ilyenkor a kórházból gyermek szakorvos érkezik a településre. Vasszécsenyhez legközelebb állandó jelleggel Vépen illetve Szombathelyen működik gyermekorvos. A szabad orvos választásnak köszönhetően a településen élő gyermekek esetében többféle alternatíva szóba jöhet. (pl. több gyermeket a közeli Vépre, vagy Szombathelyre visznek gyermekorvoshoz). A helyben működő háziorvos nem tapasztalt a hozzá tartozó gyermekek körében elhanyagolást, vagy gondatlan ápolást, elégtelen táplálkozást, egészségügyi ismeretek hiányát, és anyagi problémát és bántalmazás jeleit. Az elmúlt évben 1 család 3 gyermeke érdekében tett jelzést a gyermekjóléti szolgálat felé.

A gyermekek átmeneti gondozása tekintetében helyettes szülő beállítására nem került sor, egyrészt a településen belül ezen feladatok ellátására nem volt jelentkező, másrészt igény, illetve szükség sem merült fel (a családok életvitele, a gyermekek gondozása megfelelő).

A gyermekek átmeneti gondozását nagyszülők, rokonok, ismerősök, szomszédok vállalni tudják.

A gyámhivatal tájékoztatása szerint Vasszécseny településen hatósági intézkedésben érintett gyermek nem volt.

Iskoláztatási támogatás szüneteltetésére, valamint megelőző pártfogás elrendelésére a településen nem került sor

A rendőrségi jelzőrendszert a településen 2 fő körzeti megbízott biztosítja. Vasszécsenyben gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetőkkel kapcsolatosan tapasztalat nincs. Tájékoztatásuk szerint az elmúlt évben 1 esetben került sor távoltartás elrendelésére a rendőrség által, melyet a bíróság 30 napra meghosszabbított Kiskorú veszélyeztetése ügyében a fenti esettel kapcsolatosan került sor rendőri intézkedésre.

4. (a Gyer. 10. melléklet 6. pontja)**Felügyeleti szervek a gyámhatósági, gyermekvédelmi területen tartott szakmai ellenőrzés tapasztalatairól**

2020. évben a Vas Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya gyámhatósági ellenőrzést nem folytatott.

5. (a Gyer. 10. melléklet 7. pontja)**A jövőre vonatkozó javaslatok célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján**

Vasszécseny településen a gyermekek helyzete anyagi vonatkozásban átlagosnak mondható. A gyermekekkel való kapcsolattartás, a velük való kommunikáció fontos feladata a felnőtt társadalomnak, különösen a szülőknek és a pedagógusoknak, akik napi kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Fontos azonban az egész felnőtt társadalom odafigyelése, mert egy-egy apró jelből, jelzésből, ami felénk érkezik, tragédiák előzhetők meg. A gyermekek érdekében továbbra is hasznosak a különféle előadások, felvilágosító beszélgetések. A lehetőségeinkhez képest a gyermekek „lelkének” kezelésére kellene több gondot fordítani, mert a „rohanó világ”, az anyagi javak utáni törekvés eltompítja bennünk és gyermekeinkben is az igaz emberi érzelmeket és érzéseket. Több beszélgetésre, konfliktuskezelésre lenne szükség, minden korosztálynak a maga szintjén. Különféle tréningek lebonyolítása e témában, akár külső szakemberek bevonásával is javasolt.

A családsegítő szolgálat családgondozója a gyermekek helyzetének javítása érdekében javasolta, hogy a tanszüneti időszakban minél nagyobb időszak legyen lefedve a gyermekek felügyeletét tekintve.

6. (a Gyer. 10. melléklet 8. pontja)**Bűnmegelőzési tevékenységek**

Vasszécseny községre vonatkozóan bűnmegelőzési program nem készült. A gyermekvédelmi jelzőrendszer valamennyi tagjának jó kapcsolata van a körzeti megbízottakkal és rajtuk keresztül a rendőrséggel.

7. (a Gyer. 10. melléklet 9. pontja)**A települési önkormányzat és a civil szervezet közötti együttműködés**

Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jónak mondható. A civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig – lehetőségéhez mérten – anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

Ö S S Z E G Z É S :

Vasszécseny községben a családok többségében összkomfortos családi házakban élnek. A szülők nagy része folyamatos munkaviszonnyal rendelkezik.

Hivatalunknak napra kész munkakapcsolata van a családgondozóval, a gyermekjóléti szolgálat munkatársával, az iskola és az óvoda ifjúságvédelmi felelősével, a védőnővel, a körzeti megbízottakkal, valamint a háziorvossal.

Fontos szerepe van a megelőzésnek. A családokkal történő megfelelő foglalkozás és odafigyelés eredménye, hogy a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése nincs veszélyeztetve.

A leírtak alapján megállapítható, hogy Önkormányzatunk 2020. évben a pénzbeli ellátások vonatkozásában eleget tett a törvényben megfogalmazott kötelezettségének. További támogatások bevezetésére nem volt szükség, tekintettel a központi jogszabályok kedvező változásaira és arra, hogy a gyermekvédelmi kedvezmény több támogatást biztosít (ingyenes tankönyv, ingyenes étkezés biztosítása, évi 2 alkalommal további pénzbeli támogatás, egyéb kedvezmények igénybevétele). Az esetlegesen felmerülő problémákat az önkormányzat települési támogatás biztosításával próbálja orvosolni.

A Gyvt. 94. § (2) bekezdés értelmében a települési önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások vonatkozásában biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

Vasszécseny, 2021. május 26.

dr. Pintér Dóra
jegyző